

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІМП ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

31 серпня 2023 року, протокол № 7

Голова вченої ради ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»

Т. С. Рожнова

ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни за вибором здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності» циклу вибіркових освітніх компонент для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Автор-укладач робочої програми навчальної дисципліни:

Н. О. Приходькіна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки,
адміністрування і спеціальної освіти Навчально-
наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.)

Затверджено вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 31 серпня 2023 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, освітній рівень, спеціальність</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	цикл вибіркового освітнього компонент	Рік підготовки
		Семестр
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції
		8
		Практичні, семінарські
		6
		Самостійна робота
		106
		Вид контролю
залік		

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та аудиторної роботи становить 12 % / 88 %.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни "Основи медіаграмотності" є формування у магістрантів системи знань та навичок з аналізу та критичного оцінювання медіаконтенту, розуміння принципів функціонування сучасного медіапростору та вміння ефективно взаємодіяти з інформаційним середовищем. а також ефективно використовувати медіаресурси у своїй професійній діяльності.

В умовах сучасного інформаційного суспільства ця дисципліна має особливе значення, оскільки дозволяє майбутнім фахівцям розвинути навички захисту від маніпулятивного впливу медіа та здатність навчати цьому здобувачів, забезпечує формування компетентності щодо створення та поширення якісного медіаконтенту з дотриманням професійних етичних норм.

Важливим аспектом мети є підготовка магістрантів до ефективного використання медіаресурсів в освітньому процесі, що включає вміння добирати, верифікувати та адаптувати медіаматеріали відповідно до потреб різних категорій дорослих учнів. Це дозволить їм у майбутньому створювати сучасне освітнє середовище, яке відповідає вимогам цифрової епохи.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- забезпечити розуміння сутності та специфіки функціонування різних видів медіа в сучасному інформаційному просторі, включаючи традиційні та нові медіа, їхні особливості та вплив на аудиторію;
- сформуванню здатність до критичного аналізу медіаконтенту через розвиток навичок розпізнавання маніпуляцій, пропаганди, фейків та інших форм дезінформації в медіапросторі;
- розвинути практичні навички створення та поширення медіаконтенту з урахуванням професійних та етичних стандартів, авторського права та принципів академічної доброчесності;

- оволодіти методиками та інструментами перевірки достовірності інформації, включаючи фактчекінг, верифікацію джерел та аналіз медіаповідомлень;
- сформуванню здатність до ефективного використання медіаресурсів в освітньому процесі;
- розвинути здатність захищати власний інформаційний простір та навчати цьому здобувачів з урахуванням різних вікових категорій;
- опанувати методики медіаосвіти та їх адаптації для різних цільових аудиторій здобувачів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності» є система теоретичних знань та практичних навичок щодо критичного сприйняття, аналізу, оцінки та створення медіаконтенту, а також методики формування медіакомпетентності у контексті професійної діяльності викладачів закладів вищої освіти та андрагогів.

Дисципліна охоплює вивчення закономірностей функціонування сучасних медіа, їхнього впливу на суспільство та особистість, принципів критичного осмислення медіаконтенту та протидії дезінформації, а також етичних аспектів медіадіяльності. Важливою складовою предмету є дослідження особливостей використання медіаресурсів в освітньому процесі та специфіки формування медіаграмотності у здобувачів різних вікових груп.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- поняття, базові компоненти медіаграмотності та ключові компетенції медіаграмотної людини;
- взаємозв'язок між інформаційною та цифровою грамотністю;
- етапи та сучасні тенденції розвитку медіаосвіти;
- структуру, функціонування медіапростору;
- рівні організації медіапростору та складові медіаекосистеми;
- особливості різних видів медіа та їх вплив на аудиторію
- принципи, методологію фактчекінгу, способи виявлення фейків та дезінформації
- інструменти перевірки різних типів контенту
- методи роботи з першоджерелами
- види медіаманіпуляцій, психологічні механізми впливу, техніки створення маніпулятивного контенту, методи протидії маніпуляціям;
- відмінності між інформуванням та пропагандою;
- стандарти якісної журналістики;
- основи візуальної грамотності та сторітелінгу;
- методи захисту персональних даних, правила безпечної поведінки в соціальних мережах;
- способи протидії кібербулінгу, принципи управління цифровим слідом
- принципи роботи та види ШІ в медіасфері, методи виявлення ШІ-генерованого контенту, етичні аспекти використання ШІ, способи верифікації контенту, створеного штучним інтелектом;

вміти:

- здійснювати критичний аналіз медіаповідомлень, оцінювати надійність джерел інформації;
- розпізнавати маніпуляції та пропаганду, виявляти фейки та дезінформацію;
- застосовувати методологію фактчекінгу, використовувати інструменти перевірки зображень та відео, здійснювати геолокаційну перевірку, верифікувати акаунти в соціальних мережах;
- створювати якісний медіаконтент відповідно до журналістських стандартів
- розробляти мультимедійні матеріали, створювати візуальний контент, адаптувати матеріали для різних платформ;

- налаштовувати приватність в соціальних мережах, захищати персональні дані, протидіяти кібербулінгу, управляти власним цифровим слідом;
- розпізнавати ШІ-генерований контент, оцінювати якість та достовірність матеріалів, створених ШІ, верифікувати дипфейки, використовувати ШІ-інструменти для створення контенту;
- адаптувати матеріали для різних цільових аудиторій, розробляти навчальні активності з медіаграмотності, проводити тренінги з медіаосвіти
- виявляти та реагувати на інформаційні загрози, застосовувати інструменти цифрової гігієни, навчати інших основам медіабезпеки;
- добирати релевантні медіаматеріали, створювати освітній медіаконтент, інтегрувати медіаінструменти в навчання, оцінювати ефективність використання медіаресурсів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Медіаграмотність у сучасному світі

Поняття медіаграмотності. Основні компоненти медіаграмотності (доступ, аналіз, оцінка, створення). Взаємозв'язок інформаційної та цифрової грамотності. Ключові компетенції медіаграмотної людини. Генеза розвитку медіаосвіти. Основні етапи становлення медіаосвіти. Розвиток критичного мислення в контексті медіаосвіти. Міжнародний досвід впровадження медіаосвіти. Сучасні тенденції розвитку медіаграмотності. Сучасні виклики інформаційного суспільства. Роль медіаграмотності у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти та андрагога.

Тема 2. Медіапростір та його складові

Поняття медіапростору та його основні характеристики. Рівні організації медіапростору (глобальний, національний, регіональний). Суб'єкти медіапростору (медіа, аудиторія, регулятори). Медіаекосистема та її складові. Види медіа та їх особливості (друковані, аудіовізуальні, соціальні медіа, інтернет-медіа). Специфіка впливу різних видів медіа на аудиторію. Характеристики традиційних медіа. Особливості нових медіа. Зміна ролі аудиторії (від пасивного споживача до активного виробника контенту). Поняття та види медіаконвергенції (технологічна, економічна, професійна конвергенція). Вплив конвергенції на медіаспоживання.

Тема 3. Фактчекінг та верифікація інформації

Поняття та принципи фактчекінгу (визначення фактчекінгу, базові принципи перевірки фактів, етичні аспекти фактчекінгу, роль фактчекінгу в сучасній журналістиці). Методологія фактчекінгу (алгоритм перевірки інформації, первинні та вторинні джерела, робота з документами, перехресна перевірка даних, статистична перевірка). Типові помилки при роботі з фактами (логічні хиби, кореляція vs причинність, упередження та стереотипи, емоційні маніпуляції). Інструменти верифікації контенту. Перевірка зображень (Google Images, TinEye). Аналіз відео (InVID, YouTube DataViewer). Геолокаційна перевірка (Google Earth, Wikimapia). Верифікація акаунтів у соціальних мережах. Розпізнавання фейків та дезінформації (типи фейків, ознаки недостовірної інформації, техніки маніпуляції фактами, методи протидії дезінформації). Робота з першоджерелами (оцінка надійності джерел, архівування інформації, документування процесу перевірки, правові аспекти використання джерел).

Тема 4. Маніпулятивні технології в медіа

Поняття медіаманіпуляції. Класифікація маніпулятивних технологій. Психологічні механізми маніпуляцій. Цільові аудиторії маніпулятивного впливу. Інструменти маніпулятивного впливу (мовні, візуальні маніпуляції, емоційні тригери, маніпуляції з контекстом, маніпуляції з даними та статистикою). Технології створення маніпулятивного контенту (фреймінг новин, спіндокторинг, техніка "порядку денного", замовчування

інформації, підміна понять). Поняття інформації та її властивості. Види інформації в медіапросторі (фактологічна, аналітична, оціночна інформація). Принципи об'єктивного інформування (точність, достовірність, повнота, збалансованість). Відмінності між інформуванням та маніпуляцією. Визначення пропаганди. Види пропаганди. Техніки пропагандистського впливу. Відмінність пропаганди від інформування. Поняття мови ворожнечі. Рівні мови ворожнечі. Наслідки використання мови ворожнечі. Правові аспекти протидії мові ворожнечі. Критичний аналіз медіаконтенту. Техніки розпізнавання маніпуляцій. Інструменти верифікації інформації.

Тема 5. Створення медіаконтенту

Принципи якісної журналістики. Стандарти журналістики: точність та достовірність, баланс думок та точок зору, відокремлення фактів від коментарів, повнота інформації, оперативність. Критерії якості медіаконтенту. Аудиторія та її потреби. Форматування контенту для різних платформ. Кодекс журналістської етики. Права та обов'язки журналіста. Конфлікт інтересів. Захист приватності. Робота з вразливими групами. Етика використання джерел. Структура медіатексту (заголовковий комплекс, лід та його види, композиція тексту, принцип перевернутої піраміди, SEO-оптимізація тексту). Візуальна грамотність: основи композиції, робота з фотографіями, створення інфографіки, відеоконтент, візуальні акценти, адаптація візуального контенту. Мультимедійний сторітелінг. Принципи сторітелінгу. Види мультимедійних історій. Інтерактивні елементи. Лонгріди. Таймлайни. Інтеграція різних форматів. Інструменти створення контенту. Платформи для публікації. Адаптивний дизайн. Оптимізація для різних пристроїв. Аналітика контенту.

Тема 6. Медіабезпека та цифрова гігієна

Вступ до концепції медіабезпеки та цифрової гігієни: основні поняття, актуальність та важливість у сучасному цифровому світі. Захист персональних даних: види персональних даних, методи їх захисту, правові аспекти захисту персональних даних, налаштування приватності в різних сервісах та додатках, створення та управління надійними пароллями. Безпека в соціальних мережах: налаштування приватності акаунтів, розпізнавання фейкових профілів, захист від фішингу та соціальної інженерії, правила публікації контенту в соціальних мережах. Кібербулінг та протидія йому: види онлайн-переслідування, психологічні аспекти кібербулінгу, методи захисту від цькування в мережі, алгоритми дій у випадку кібербулінгу, правові механізми захисту. Цифровий слід: поняття цифрового сліду, види цифрових слідів (активні та пасивні), управління цифровою репутацією, інструменти моніторингу та видалення цифрових слідів, довгострокові наслідки цифрового сліду для професійної діяльності. Практичні аспекти цифрової безпеки: використання антивірусного програмного забезпечення, двофакторна автентифікація, безпечне користування публічними мережами Wi-Fi, резервне копіювання даних, шифрування важливої інформації.

Тема 7. Медіаграмотність і штучний інтелект

Принципи роботи та види ШІ в медіапросторі. Технології штучного інтелекту в медіасфері: генерація контенту (тексти, зображення, відео, аудіо), обробка природної мови, комп'ютерний зір, аналіз даних та персоналізація контенту. Критичне оцінювання ШІ-контенту: методи розпізнавання згенерованого контенту, інструменти верифікації, маркери штучного контенту, особливості ШІ-маніпуляцій. Практичне застосування ШІ в медіа: використання текстових генераторів, систем обробки зображень, відеогенерації, аналітичних інструментів. Безпека та етичні аспекти: проблема дипфейків, боротьба з дезінформацією, захист приватності даних, етичні дилеми використання ШІ. Верифікація та фактчекінг ШІ-контенту: оцінка достовірності інформації, перевірка джерел, контекстуальний аналіз, етична оцінка. Майбутнє медіаграмотності в епоху ШІ: тенденції

розвитку, нові виклики, адаптація навичок медіаграмотності до технологічних змін, формування критичного мислення в умовах поширення ШІ-технологій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем		Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			л	п	с/р
Тема 1.	Медіаграмотність у сучасному світі	15	2	-	13
Тема 2.	Медіапростір та його складові	18	2	-	16
Тема 3.	Фактчекінг та верифікація інформації	20	-	2	18
Тема 4.	Маніпулятивні технології в медіа	16	2	-	14
Тема 5.	Створення медіаконтенту	16	2	-	14
Тема 6.	Медіабезпека та цифрова гігієна	20	-	2	18
Тема 7.	Медіаграмотність і штучний інтелект	15	-	2	13
Всього		120	8	6	106

5. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми лекційних занять	Зміст лекційних занять	Год.
1	Медіаграмотність у сучасному світі	<ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття медіаграмотності та її основні компоненти: доступ до медіа, аналіз медіаконтенту, критична оцінка, створення власного контенту. Взаємозв'язок інформаційної та цифрової грамотності. 2) Генеза розвитку медіаосвіти: від перших досліджень впливу медіа до сучасних концепцій медіаграмотності. Основні етапи становлення медіаосвіти в світі та Україні. 3) Ключові компетенції медіаграмотної людини: критичне мислення, здатність аналізувати та оцінювати медіаконтент, розуміння контексту медіаповідомлень, навички створення медіаконтенту. 4) Сучасні виклики інформаційного суспільства: інформаційне перевантаження, дезінформація, фейки, маніпуляції в медіа. Міжнародний досвід протидії інформаційним загрозам. 5) Роль медіаграмотності у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти та андрагога: використання медіаінструментів в освітньому процесі, розвиток медіакомпетентності дорослих здобувачів освіти. 	2
2	Медіапростір та його складові	<ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття медіапростору та його основні характеристики. 2) Рівні організації медіапростору (глобальний, національний, регіональний). 3) Суб'єкти медіапростору (медіа, аудиторія, регулятори). 	2

		<p>4) Медіаекосистема та її складові.</p> <p>5) Види медіа та їх особливості (друковані, аудіовізуальні, соціальні медіа, інтернет-медіа).</p> <p>6) Специфіка впливу різних видів медіа на аудиторію.</p> <p>7) Характеристики традиційних медіа. Особливості нових медіа.</p> <p>8) Зміна ролі аудиторії (від пасивного споживача до активного виробника контенту).</p> <p>9) Поняття та види медіаконвергенції (технологічна, економічна, професійна конвергенція).</p> <p>10) Вплив конвергенції на медіаспоживання.</p>	
3	Маніпулятивні технології в медіа	<p>1) Поняття медіаманіпуляції та її основні характеристики. Класифікація маніпулятивних технологій. Психологічні механізми впливу на різні цільові аудиторії.</p> <p>2) Інструменти маніпулятивного впливу в медіа: мовні та візуальні маніпуляції, використання емоційних тригерів, маніпуляції з контекстом та статистичними даними.</p> <p>3) Технології створення маніпулятивного контенту: фреймінг новин, спіндокторинг, формування "порядку денного", замовчування інформації, підміна понять. Види інформації в медіапросторі та принципи об'єктивного інформування.</p> <p>4) Пропаганда як форма маніпулятивного впливу: визначення, види, основні техніки. Відмінності між пропагандою та об'єктивним інформуванням. Мова ворожнечі: поняття, рівні, наслідки та правові аспекти протидії.</p> <p>5) Критичний аналіз медіаконтенту: техніки розпізнавання маніпуляцій, методи верифікації інформації, практичні інструменти протидії маніпулятивному впливу.</p>	2
4	Створення медіаконтенту	<p>1) Принципи якісної журналістики та професійні стандарти: точність, достовірність, баланс думок, відокремлення фактів від коментарів, повнота та оперативність інформації. Критерії якості медіаконтенту та врахування потреб цільової аудиторії.</p> <p>2) Журналістська етика та професійна відповідальність: права та обов'язки журналіста, конфлікт інтересів, захист приватності, особливості роботи з вразливими групами, етичні принципи використання джерел інформації.</p> <p>3) Структура та особливості створення медіатексту: заголовковий комплекс, види лідів, композиційна побудова, принцип перевернутої піраміди, SEO-оптимізація. Форматування контенту для різних медіаплатформ.</p> <p>4) Візуальна грамотність у створенні медіаконтенту: основи композиції, робота з фотографіями та</p>	2

		інфографікою, створення відеоконтенту, візуальні акценти, принципи адаптації візуального контенту. 5) Мультимедійний сторітелінг: принципи побудови, види мультимедійних історій, створення лонгрідів та таймлайнів, інтеграція різних форматів. Інструменти створення та публікації контенту, адаптивний дизайн та аналітика.	
--	--	---	--

6. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Год.
1	Фактчекінг та верифікація інформації	Обговорення теоретичних питань: 1) Поняття та значення фактчекінгу в сучасному медіапросторі. 2) Види дезінформації та фейків. 3) Основні етапи перевірки інформації. 4) Інструменти верифікації текстової, візуальної та відеоінформації. 5) Міжнародні та українські фактчекінгові організації. Практичні завдання (1 завдання на вибір): 1) Аналіз реальних прикладів фейкових новин та їх спростування. 2) Перевірка достовірності фотографій та відео за допомогою спеціальних інструментів. 3) Дослідження першоджерел інформації та оцінка їх надійності. 4) Робота з базами даних та відкритими реєстрами. 5) Створення алгоритму перевірки фейкової інформації.	2
2	Медіабезпека та цифрова гігієна	Обговорення теоретичних питань: 1) Концепція медіабезпеки та її складові в сучасному цифровому світі. 2) Методи захисту персональних даних та налаштування приватності. 3) Безпека в соціальних мережах та протидія фішингу. 4) Види кібербулінгу та механізми захисту. 5) Поняття цифрового сліду та його вплив на професійне життя. Практичні завдання (1 завдання на вибір): 1) Проведення аудиту власного цифрового сліду. 2) Створення системи захисту персональних даних 3) Аналіз кейсу кібербулінгу. 4) Розробка інструкції з цифрової гігієни. 5) Проведення оцінки безпеки мобільних додатків.	
3	Медіаграмотність і штучний інтелект	Обговорення теоретичних питань: 1) Основні поняття та принципи роботи штучного інтелекту в медіа. 2) Види генеративного ШІ та їх можливості (текст, зображення, відео, аудіо). 3) Етичні аспекти використання ШІ в медіапросторі.	2

	<p>4) Загрози та виклики, пов'язані з використанням ШІ.</p> <p>5) Deepfakes та синтетичні медіа: розпізнавання та протидія.</p> <p>Практичні завдання (1 завдання на вибір):</p> <p>1) Аналіз контенту, створеного за допомогою ШІ</p> <p>2) Порівняння текстів, написаних людиною та ШІ</p> <p>3) Виявлення зображень, згенерованих штучним інтелектом</p> <p>4) Дослідження можливостей та обмежень популярних ШІ-сервісів</p> <p>5) Розробка критеріїв оцінки достовірності ШІ-контенту</p>	
--	---	--

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Год.
1	Медіаграмотність у сучасному світі	13
2	Медіапростір та його складові	18
3	Фактчекінг та верифікація інформації	18
4	Маніпулятивні технології в медіа	14
5	Створення медіаконтенту	14
6	Медіабезпека та цифрова гігієна	20
7	Медіаграмотність і штучний інтелект	13

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1

1. *Вправа «Історичний аналіз медіаосвіти»:* 1) дослідіть розвиток медіаосвіти у певний історичний період (захисна теорія, критична теорія, семіотична теорія); 2) проаналізуйте основні підходи та концепції цього періоду; 3) визначте їх актуальність для сучасної медіаосвіти.

2. *Аналіз медіаповідомлення:* 1) оберіть актуальну новину з трьох різних медіаджерел; 2) порівняйте подачу інформації, визначте факти та судження; 3) проаналізуйте заголовки на наявність маніпуляцій; 4) напишіть висновок про об'єктивність висвітлення події.

3. *Створення медіаконтенту:* 1) напишіть новину про важливу подію у Вашому закладі вищої освіти; 2) створіть три різні заголовки: нейтральний, клікбейтний та маніпулятивний; 3) поясніть відмінності між ними та їх потенційний вплив на аудиторію.

4. *Дослідження медіаспоживання:* 1) ведіть щоденник споживання медіаконтенту протягом 3 днів; 2) фіксуйте час, тип контенту та платформи; 3) проаналізуйте власні медіазвички та їх вплив на світогляд; 4) запропонуйте план оптимізації медіаспоживання.

5. *Оцінка надійності джерел:* 1) оберіть резонансну тему; 2) знайдіть 5 джерел інформації про неї; 3) оцініть кожне джерело за критеріями надійності; 4) обґрунтуйте, яким джерелам можна довіряти і чому.

6. *Міжнародний досвід медіаосвіти*: 1) порівняйте підходи до медіаосвіти в трьох різних країнах; 2) визначте спільні та відмінні риси; 3) запропонуйте, які елементи варто впровадити в Україні.

7. *Тренінг «Медіабезпека для слухачів старшого покоління»*: 1) розробіть програму одноденного тренінгу з медіаграмотності для слухачів Університетів третього віку; 2) підберіть практичні вправи та інструменти; 3) підготуйте роздаткові матеріали.

8. *Аналіз типових шахрайських схем*: 1) проаналізуйте 3 найпоширеніші види онлайн-шахрайства щодо людей старшого віку (фішинг, фейкові медичні пропозиції, шахрайство з банківськими картками); 2) складіть порівняльну таблицю: тип шахрайства, ознаки, способи захисту; 3) розробіть інфографіку з правилами безпечної поведінки онлайн для літніх людей.

Тема 2

1. *Еволюція медіа*: заповніть порівняльну таблицю, зазначивши які можливості надали суспільству провідні візуальні мас-медіа?

Візуальні медіазасоби:	Що нового з'явилося у баченні:	Що нового з'явилося у комунікації:
Фотографія		
Кінематограф		
Телебачення		
Інтернет		

2. *Аналіз медіаекосистеми*: 1) створіть карту медіаекосистеми Вашого регіону; 2) визначте основних гравців та їхні взаємозв'язки; 3) оцініть вплив кожного суб'єкта на локальний медіапростір.

3. Зазначте спільне та відмінне у ресурсах, які надає людині використання фотографії, кіно, телебачення, Інтернету?

4. *Трансформація медіаможливостей*: 1) оберіть одну подію/явище та проаналізуйте її представлення через різні медіа: Фотографія (статичне зображення, документальність), кіно (рух, звук, монтаж, художня інтерпретація), телебачення (оперативність, масовість, інтерактивність), інтернет (мультимедійність, гіпертекстуальність, інтерактивність); створіть порівняльну таблицю за критеріями: доступність для аудиторії, швидкість поширення, можливості взаємодії, достовірність, вплив на сприйняття.

5. *Картографування глобального медіапростору*: 1) Визначте ключових гравців на різних рівнях медіапростору; 2) Проаналізуйте їхній вплив на національні медіаринки; 3) Складіть порівняльну характеристику регіональних особливостей.

6. *Від споживача до творця*: 1) проаналізуйте власну медіаактивність за тиждень (пасивне споживання контенту, взаємодія з контентом (лайки, коментарі, репости), створення власного контенту); 2) створіть авторський контент у різних форматах (текст,

фото/відео, подкаст, інфографіка); 3) оцініть ефективність створеного контенту за показниками (охоплення, залученість аудиторії, зворотний зв'язок).

7. *Медіавплив: аналіз сприйняття*: проаналізуйте одну новину, представлену в різних медіа (друковані (газета/журнал), телебачення, радіо, соціальні мережі, месенджери); 2) оцініть вплив кожного медіа за критеріями (емоційна реакція, запам'ятовування, достовірність, спонукання до дії); 3) створіть рекомендації для критичного споживання інформації з різних медіа.

8. *Дослідження медіаконвергенції*: 1) оберіть медіаресурс та проаналізуйте прояви різних видів конвергенції; 2) визначте переваги та недоліки конвергентних процесів; 3) спрогнозуйте подальші трансформації медіа.

Тема 3

1. *Алгоритм фактчекінгу*: 1) Оберіть резонансну заяву публічної особи; 2) Проведіть покрокову перевірку за методологією фактчекінгу; 3) Підготуйте звіт з документацією перевірки.

2. *Верифікація візуального контенту*: 1) Перевірте 3 вірусні фото/відео за допомогою інструментів верифікації; 2) Знайдіть оригінальне джерело; 3) Складіть хронологію поширення.

3. *Аналіз першоджерел*: 1) Оцініть надійність 5 різних джерел інформації; 2) Створіть рейтинг довіри до джерел; 3) Обґрунтуйте критерії оцінювання.

4. *Фейкдетектор*: 1) Проаналізуйте медіаматеріал на наявність маніпуляцій; 2) Визначте використані техніки дезінформації; 3) Розробіть спростування.

5. *Геолокаційна перевірка*: 1) Верифікуйте місце зйомки відео/фото; 2) Використайте інструменти геолокації; 3) Документуйте процес перевірки.

6. *Статистичний фактчекінг*: 1) Перевірте статистичні дані в публікації; 2) Знайдіть першоджерела цифр; 3) Виявіть можливі маніпуляції зі статистикою.

7. *Аналіз фактів на практиці*: 1) оберіть 3 заяви політиків та проведіть фактчекінг: виділіть фактологічні твердження, знайдіть першоджерела, оцініть достовірність, сформулюйте висновок; 2) проаналізуйте етичні аспекти: баланс між правом знати і конфіденційністю, спосіб представлення результатів, можливі наслідки публікації; 3) підготуйте фактчекінговий матеріал за журналістськими стандартами.

8. *Пошук оригіналу зображення*: 1) проаналізуйте вірусне зображення: завантажте в google images та tineye, знайдіть найдавнішу версію, визначте оригінальний контекст, перевірте метадані зображення; 2) складіть таблицю результатів: дата публікації, джерело, контекст використання, можливі маніпуляції; 3) порівняйте ефективність різних інструментів пошуку зображень.

Тема 4

1. *Аналіз маніпулятивних технологій*: 1) знайдіть у медіа приклади різних маніпуляцій (мовні, візуальні, статистичні); 2) визначте цільову аудиторію та мету впливу; 3) запропонуйте способи протидії виявленим маніпуляціям.

2. *Порівняння інформування та пропаганди*: 1) проаналізуйте висвітлення події у різних медіа; 2) виділіть ознаки об'єктивного інформування та пропаганди; 3) складіть порівняльну таблицю використаних прийомів.

3. *Дослідження мови ворожнечі*: 1) проведіть моніторинг медіа на наявність мови ворожнечі; 2) визначте рівні агресивності висловлювань; 3) розробіть рекомендації щодо протидії.

4. *Аналіз психологічних прийомів у новинах*: 1) визначте суть медіапсихологічних прийомів, що застосовуються у теленовинах; 2) заповніть таблицю.

№	Назва «ефекту»	Психологічна сутність «ефекту»
1	Ефект «порядку денного»	
2	Ефект праймінгу	
3	Заміна імен або наклеювання ярликів	
4	Періодичність повторення інформації	
5	«Буденна розповідь»	
6	Ефект присутності	
7	Констатація факту	
8	Відволікання уваги	
9	Ефект психологічного шоку	

5. *Стандарти об'єктивного інформування:* 1) проаналізуйте новину за критеріями: точність фактів, достовірність джерел, повнота висвітлення, баланс думок; 2) переписіть новину відповідно до принципів об'єктивності: видаліть оціночні судження, додайте пропущені факти, забезпечте баланс позицій, перевірте точність даних; 3) порівняйте початкову та відредаговану версії.

6. *Психологія рекламного впливу:* 1) пригадайте рекламне зображення чи рекламний ролик політичного змісту, який свого часу справив на Вас враження або просто запам'ятався; 2) зосередьтеся і проаналізуйте, чому саме Ви його запам'ятали й яка (які) технологія(ії) спрацювала при цьому; 3) Опишіть цей кейс.

7. *Критичний аналіз контенту:* 1) оберіть резонансну публікацію; 2) проаналізуйте використані маніпулятивні техніки; 3) підготуйте розбір маніпуляцій з доказами.

8. *Декодування рекламного повідомлення:* 1) оберіть рекламний ролик комерційного змісту; 2) застосовуючи алгоритм дослідження медіатекстів, проаналізуйте цей ролик; 3) заповніть таблицю.

Вид, формат рекламного повідомлення	Тема	Зміст, смисловий акцент	Задіяні медіатехнології	Що «чіпляє» особисто мене
Висновок, твоя оцінка:				

Тема 5

1. *Аналіз журналістських стандартів:* 1) проаналізуйте медіаматеріал на відповідність стандартам; 2) оцініть баланс думок та відокремлення фактів від коментарів; 3) запропонуйте шляхи покращення матеріалу.
2. *Створення мультимедійного контенту:* 1) розробіть лонгрід на обрану тему; 2) інтегруйте різні формати (текст, фото, відео, інфографіка); 3) адаптуйте матеріал для різних платформ.
3. *Робота з візуальним контентом:* 1) створіть фотогалерею за принципами композиції; 2) розробіть інфографіку з даними; 3) підготуйте відеосюжет.
4. *Етичні дилеми:* 1) проаналізуйте кейси етичних конфліктів у журналістиці; 2) запропонуйте етичні рішення; 3) обґрунтуйте свій вибір.
5. *SEO-оптимізація:* 1) оптимізуйте текст для пошукових систем; 2) створіть ефективний заголовковий комплект; 3) проаналізуйте метрики ефективності.
6. *Візуальна комунікація:* 1) створіть візуальний сторітелінг на соціальну тему (зйомка фоторепортажу за правилами композиції, розробка інфографіки з ключовими даними, монтаж відеоролика, адаптація контенту для різних платформ); 2) проаналізуйте створені матеріали (композиційні рішення, кольорова гама, візуальні акценти, інформативність); 3) оптимізуйте контент (формати для різних пристроїв, розміри файлів, якість зображень, швидкість завантаження).
7. *Кросплатформна публікація:* 1) адаптуйте медіаматеріал для різних платформ: веб-сайт, Instagram, Facebook, Twitter/X, Telegram; 2) оптимізуйте контент з урахуванням: форматів кожної платформи, особливостей аудиторії, технічних вимог; 3) проаналізуйте ефективність публікацій за метриками: охоплення, залученість, конверсія.
8. *Аналіз медіаконтенту:* 1) дослідіть цільову аудиторію (демографія, інтереси, медіаповедінка, потреби); 2) оцініть медіаконтент за критеріями: актуальність, корисність, унікальність, інтерактивність; 3) проведіть аудит якості (зворотній зв'язок, залученість, поширення, конверсії).

Тема 6

1. *Аудит цифрової безпеки:* 1) проведіть аналіз власних акаунтів у соцмережах; 2) перевірте налаштування приватності; 3) створіть план посилення захисту.
2. *Протидія кібербулінгу:* 1) проаналізуйте кейс онлайн-цькування; 2) розробіть алгоритм реагування; 3) складіть пам'ятку протидії.
3. *Управління цифровим слідом:* 1) проведіть моніторинг власної присутності в мережі; 2) оцініть ризики наявної інформації; 3) складіть план очищення цифрового сліду.
4. *Захист персональних даних:* 1) створіть систему надійних паролів; 2) налаштуйте двофакторну автентифікацію; 3) розробіть протокол безпечного зберігання даних
5. *Безпека в публічних мережах:* 1) розробіть чек-лист безпечного використання WI-FI; 2) налаштуйте VPN; 3) створіть систему резервного копіювання.
6. *Безпечні соціальні мережі:* 1) проведіть аудит акаунта (налаштування приватності, список друзів/підписників, публічна інформація, історія публікацій); 2) виявіть потенційні загрози: ознаки фейкових профілів, підозрілі повідомлення, спроби фішингу, небезпечні посилання; 3) розробіть правила безпечної поведінки: критерії прийняття заявок у друзі, протокол перевірки посилань, політика публікацій, план реагування на загрози.
7. *Протидія кібербулінгу:* 1) проаналізуйте ситуацію кібербулінгу: тип переслідування, канали цькування, психологічні маніпуляції, наслідки для жертви; 2) розробіть план захисту: технічні заходи, психологічна підтримка, правові механізми, залучення модераторів; 3) створіть інструкцію з документування цькування: скріншоти, збереження повідомлень, фіксація дат, контакти підтримки.

8. *Щоденна цифрова гігієна*: 1) складіть список цифрових звичок: час в соцмережах, паролі та доступи, відкриті сесії, дозволи додаткам; 2) запровадьте правила: періодичність оновлень, резервне копіювання, перевірка налаштувань, чистка даних; промоніторте безпеку: підозрілі активності, незнайомі пристрої, спам-розсилки, фішингові атаки.

Тема 7

1. *Аналіз ШІ-контенту*: 1) порівняйте тексти, створені людиною та ШІ; 2) визначте маркери штучного контенту; 3) оцініть якість та достовірність.

2. *Верифікація дідфейків*: 1) проаналізуйте відео на наявність ознак синтетичного контенту; 2) використайте інструменти виявлення дідфейків; 3) складіть звіт про результати перевірки.

3. *Етичний аудит ШІ*: 1) проаналізуйте кейс використання ШІ в медіа; 2) виявіть потенційні етичні проблеми; 3) запропонуйте рішення.

4. *Практика з ШІ-інструментами*: 1) створіть контент за допомогою ШІ; 2) оцініть якість результатів; 3) визначте обмеження технології.

5. *Адаптація медіаграмотності*: 1) розробіть чек-лист перевірки ШІ-контенту; 2) створіть протокол верифікації; 3) сформулюйте рекомендації з безпеки.

6. *ШІ в новинах*: 1) проаналізуйте використання ШІ в новинних медіа; 2) оцініть якість автоматизованих новин; 3) визначте ризики та переваги.

7. *Безпека персональних даних*: 1) розробіть протокол захисту від ШІ-маніпуляцій; 2) створіть правила безпечної взаємодії з ШІ; 3) оцініть ризики витоку даних.

8. *Верифікація ШІ-контенту*: 1) проведіть фактчекінг ШІ-згенерованого матеріалу: перевірка фактів, пошук першоджерел, аналіз неточностей; 2) порівняйте версії: оригінальні дані, ШІ-генерація, розбіжності; 3) складіть звіт про: виявлені помилки, методи перевірки, рекомендації.

9. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Розкрийте основні компоненти медіаграмотності.
2. Охарактеризуйте взаємозв'язок різних видів грамотності.
3. Розкрийте компетенції медіаграмотної людини.
4. Висвітліть основні етапи розвитку медіаосвіти.
5. Охарактеризуйте роль критичного мислення в медіаосвіті.
6. Висвітліть досвід розвитку медіаосвіти у США.
7. Висвітліть особливості розвитку медіаосвіти у Великій Британії.
8. Висвітліть особливості розвитку медіаосвіти у Австралії.
9. Висвітліть особливості розвитку медіаосвіти у Європейських країнах.
10. Визначте сучасні виклики інформаційного суспільства.
11. Розкрийте роль медіаграмотності у роботі викладача.
12. Проаналізуйте рівні організації медіапростору.
13. Розкрийте особливості взаємодії суб'єктів медіапростору.
14. Розкрийте складові медіаекосистеми.
15. Охарактеризуйте види медіа.
16. Проаналізуйте специфіку впливу різних медіа.
17. Порівняйте традиційні та нові медіа.
18. Розкрийте види медіаконвергенції.
19. Охарактеризуйте принципи фактчекінгу.
20. Опишіть методологію перевірки інформації.
21. Визначте типові помилки при роботі з фактами.
22. Проаналізуйте інструменти верифікації.
23. Охарактеризуйте методи перевірки медіаконтенту.
24. Розкрийте особливості геолокаційної перевірки.

25. Висвітліть алгоритм верифікації соціальних мереж.
26. Схарактеризуйте типи фейків.
27. Охарактеризуйте критерії надійності джерел.
28. Визначте види медіаманіпуляцій.
29. Розкрийте психологічні механізми впливу.
30. Проаналізуйте інструменти маніпуляцій.
31. Охарактеризуйте маніпулятивні технології.
32. Розкрийте види інформації в медіа.
33. Проаналізуйте принципи об'єктивності.
34. Визначте відмінності інформування та пропаганди.
35. Назвіть та схарактеризуйте види пропаганди.
36. Охарактеризуйте рівні мови ворожнечі.
37. Розкрийте стандарти журналістики.
38. Проаналізуйте критерії якості контенту.
39. Розкрийте особливості журналістської етики.
40. Опишіть структуру медіатексту.
41. Розкрийте основи візуальної грамотності.
42. Назвіть та охарактеризуйте принципи сторітелінгу.
43. Розкрийте методи протидії дезінформації.
44. Зазначте принципи цифрової гігієни.
45. Розкрийте методи захисту даних.
46. Висвітліть правила безпеки в соцмережах.
47. Охарактеризуйте види кібербулінгу.
48. Розкрийте поняття «цифровий слід».
49. Зазначте види цифрових слідів.
50. Розкрийте аспекти цифрової безпеки.
51. Зазначте принципи роботи та види ІІІ в медіапросторі.
52. Розкрийте технології штучного інтелекту в медіасфері.
53. Зазначте критерії оцінки ІІІ-контенту.
54. Розкрийте ознаки дїпфейків.
55. Проаналізуйте етичні аспекти ІІІ.
56. Охарактеризуйте алгоритм верифікації ІІІ-контенту.
57. Проаналізуйте правові аспекти медіабезпеки.
58. Розкрийте методи аналітики контенту.
59. Зазначте типові помилки при роботі з фактами.
60. Зазначте особливості роботи з першоджерелами.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності» використовується комплекс методів навчання, що забезпечують як теоретичне засвоєння матеріалу, так і формування практичних навичок.

Інтерактивні методи спрямовані на активну взаємодію здобувачів вищої освіти: групові дискусії для аналізу медіаконтенту, кейс-стаді для розбору реальних ситуацій маніпуляцій та дезінформації, рольові ігри для розуміння роботи медіа. Практичні методи зосереджені на формуванні практичних навичок: проведення фактчекінгу, верифікація інформації, створення медіаконтенту, робота з різними інструментами перевірки даних. Технологічна складова реалізується через роботу з онлайн-інструментами верифікації, платформами для створення контенту, аналітичними сервісами. Дослідницький компонент включає проведення медіамоніторингу, контент-аналізу, вивчення медіаефектів та впливів. Творчі методи розвивають навички створення якісного контенту через сторітелінг, візуалізацію даних, розробку мультимедійних проєктів.

Самостійне навчання реалізується у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних творчих завдань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення здобувачів оцінюються на основі Положення про екзамен та заліки у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту та психології» (http://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/docum/polog3/26Положення%20про%20іспити%20та%20заліки_n2_1.pdf).

Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, практичних занять, виконання самостійної роботи (міжсесійного періоду) та оцінюється сумою набраних балів за всіма темами. Контроль академічної успішності охоплює поточну успішність з урахуванням якості виконання індивідуальних творчих завдань, а також передбачає підсумкові показники якості письмових відповідей здобувачів на питання підсумкового тесту.

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовуються такі методи: методи усного контролю: індивідуальне опитування; методи письмового контролю: тестування; підсумкове письмове тестування.

Формою підсумкового контролю є залік.

Загальна (остаточна) кількість балів вираховується сумарно: бали поточного контролю – 100 балів.

Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувачів вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення у процесі розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Під час усних відповідей оцінюється рівень теоретичних знань через розуміння базових концепцій медіаграмотності, принципів роботи медіа, методів верифікації інформації та особливостей сучасного медіапростору.

Практичні навички демонструються через здатність застосовувати інструменти фактчекінгу, створювати якісний медіаконтент, аналізувати медіаповідомлення та виявляти маніпуляції. Аналітичні компетенції визначаються вмінням критично оцінювати медіаконтент, аналізувати джерела інформації, розпізнавати фейки та маніпуляції, досліджувати медіавпливи. У виконанні письмових завдань враховується: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладу матеріалу, повнота використання літературних джерел, наведення логічних міркувань, прикладів та фактичного матеріалу. Береться до уваги цілісність, системність, послідовність наданої інформації, уміння формулювати висновки; творчий характер виконання письмового завдання.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати виконання індивідуальних завдань студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями: 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	добре
68-74	D	задовільно
60-67	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Схема нарахування балів

Відвідування лекцій – 1 бал за 1 лекційне заняття (1*4=4 бали)

Активність здобувача освіти на практичних заняттях – 8 балів за одне практичне заняття (8*3=24 бали)

Виконання індивідуальних завдань (по 1 завданню на вибір з кожної теми) – 6 балів за 1 індивідуальне завдання (6*7=42 бали)

Тестування – 30 балів

Поточний контроль														Всього	
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4		Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тестування	100
Л	ІЗ	Л	ІЗ	С	ІЗ	Л	ІЗ	Л	ІЗ	С	ІЗ	С	ІЗ	30	
1	6	1	6	8	6	1	6	1	6	8	6	8	6		

Л – відвідування лекцій

П – активність здобувача освіти на практичному занятті

ІЗ – виконання індивідуального завдання

Умови відпрацювання пропущених занять

Способи відпрацювання занять (один варіант на Ваш вибір):

1. Розробити презентацію на 15-20 слайдів з теми пропущеного заняття; додати до презентації окремим файлом супровідний текст до слайдів зі списком літератури.

2. Виконати додаткове індивідуальне завдання в гугл-класі.

3. Можливості для неформальної освіти: отримання сертифікату за курс (1 на вибір): «Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям?» (<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/resisting-media-manipulation/>), «Медіаграмотність для освітян» (<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-dlya-osvityan/>), «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності» (<https://osvita.diiia.gov.ua/courses/very-verified>), «Захист персональних даних» (<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/371>), «Це вам не клікбейт» (<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4186>), «Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні» (<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/infosecurity/>).

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Абетка візуальної грамотності / Баликін І., Волошенюк О., Чорний О., Федченко О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В., Євтушенко Р. Київ : АУП, ЦВП, 2019. http://www.aup.com.ua/uploads/Abetka_vizualnoy_gramotnosti_2019.pdf
2. Вальорска М. Агнешка *Дінфейк та дезінформація : практ. посіб.* / пер. з нім. В. Олійника. Київ: Академія української преси ; Центр Вільної Преси, 2020. 36 с. https://www.aup.com.ua/uploads/DEEPFAKES_FNF_AUP_2020.pdf
3. Збірник статей Сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку. Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2019. 435 с. https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf
4. Зюсс Д., Ламперт К., Трюльцш-Війнен К. *Медіапедагогіка: навчальний посібник* / Зюсс Д., Ламперт К., Трюльцш-Війнен К.; пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника / за загал. ред. В. Іванова. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 300 с. https://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2023/11/Mediapedagogik_ua_web.pdf
5. Іванова Т. *Як не стати гейміфікатором : методика і технології проведення ігор із медіаграмотності* : навчальний посібник / за загал. ред. В. Іванова. Київ: Центр вільної преси, 2021. 96 с. https://www.aup.com.ua/uploads/NOT_GAMIFIER.pdf
6. Іванова Т., Юричко А. *Інтерактивні форми та методи у процесі викладання журналістських дисциплін* : методичний посібник / за загал. ред. В. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 208 с. https://www.aup.com.ua/uploads/Maket_Interactiv_VNZ_2022.pdf
7. Маєр К. *Журналістика: підручник* / пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника / за загал. ред. В. Іванова. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с. https://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/Meier_Journalistik_short.pdf
8. *Медіаграмотність під час війни: теорія, методика, інтерактив.* Навчальний посібник / Довженко О., Єгорова А., Іванова Т., Міський В., Потапова В., Юричко А. / за загал. ред. О. Волошенюк, В. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 68 с. https://www.aup.com.ua/uploads/Mediagramotnost_pid_chas_viyuny_web.pdf
9. Мой Д., Ордольфф М. *Телевізійна журналістика: Практична журналістика* / За загал. ред. В. Ф. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 234 с. https://www.aup.com.ua/uploads/Televiziynna_jurnalistyka_2019.pdf
10. *Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів* / За загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 100 с. https://www.aup.com.ua/uploads/Posibnyk_z_mediagramotnosti_2019_ukr.pdf
11. Приходькіна Н. О. *Медіаосвіта учнів у шкільництві англomовних країн: монографія.* Київ; Тернопіль : Крок, 2020. 412 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/727838/1/ТЕНДЕНЦІЇ%20РОЗВИТКУ%20МЕДІАОСВІТИ%20УЧНІВ%20У%20ЗАКЛАДАХ%20СЕРЕДНЬОЇ%20ОСВІТИ%20РОЗВИНЕНИХ%20АНГЛОМОВНИХ%20КРАЇН.pdf>
12. Ресурси до глобального тижня медіа та інформаційної грамотності 2023. Київ:

- Академія української преси. https://www.aup.com.ua/uploads/ResursyAUP_2023.pdf
13. Сташен Б. *Мобільна журналістика: практичний посібник* / пер. з нім. В. Климченка / за загал. ред. В. Іванова. Київ: Центр вільної преси, 2021. 260 с. https://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/%21Mobiler%20Journalismus_1-10.pdf
 14. *Як можна протидіяти «фейковим новинам»? : Аналіз*. Київ: Фонд Фрідріха Науманна за Свободу, Академія української преси, 2019. https://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/УАК_prottydiaty_fake_news_2019.pdf

ДОПОМІЖНА

1. Безена І. М., Вашенко М. І. Медіаосвіта та медіаграмотність: освітні процеси формування компетентностей. *Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи*. 2023. <https://doi.org/10.32782/ppss.2023.1.11>
2. Верещака В. В., Бойко І. М. Медіаграмотність та міжкультурна комунікація учасників освітнього процесу через призму сучасних викликів. *Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку*. Ч 3. 2022. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-53>
3. Власюк О. П., Степаненко О. К., Приходькіна Н. О. Вплив штучного інтелекту та інформаційних технологій на мобільну освіту та навчання майбутнього. *Академічні візії*. 2023. Випуск 26. С. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/789/714>
4. Дібікова Ю. С. Медіаграмотність як компонента інформаційної безпеки в умовах гібридної війни: український контекст. *Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки*. 2023. Т. 2, № 27. С. 67–77. <https://doi.org/10.34142/24130060.2023.27.2.06>
5. Дяченко З. Є. Про окремі аспекти співвідношення понять “неправдива інформація”, “фейк”, “оціночні судження” в українському інформаційному просторі. *Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи*. 2023. <https://doi.org/10.32782/ppss.2023.1.86>
6. Заріцька Н. М. Медіаграмотність у контексті забезпечення інформаційно-психологічної безпеки в умовах гібридної війни: результати теоретичного аналізу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2022. № 4. С. 150–154. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2021.4.29>
7. Зозуля О. Фейк як інструмент інформаційної війни. *Юридична газета*. 2019. 14 трав. С. 1, 18–19.
8. Іващенко Н. В. Медіаграмотність як засіб захисту від медіатравми у дистанційній освіті. *Медіаторчість в часи війни: протистояння медіатравмі*, м. м. Київ, Україна, 19 черв. – 23 серп. 2023 р. Київ, 2023. <https://doi.org/10.59416/ojqp8555>
9. Ільченко О. А. Медіаграмотність у суспільно-гуманітарному циклі дисциплін освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти. *Pedagogical and psychological sciences: regularities and development trends*. 2020. Р. 104–118. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-023-0-7>
10. Ільченко О. Медіаграмотність в освітньо-професійній програмі підготовки здобувачів вищої освіти. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 2, № 28. С. 113–119. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/28.208652>
11. Ковтун Т. Вплив на масову свідомість: маніпуляції чи переконання? *InterConf*. 2023. № 40(183). С. 104–117. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.12.2023.009>
12. Лабенко О., Шакун Н., Заїка Т. Критичне мислення та медіаграмотність у цифрову епоху: виклики та можливості для української освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 12(30). [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-12\(30\)-331-345](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-12(30)-331-345)

13. Літвінчук І. С. Мова ворожнечі як фактор маніпуляції сучасних ЗМІ. *Соціальні комунікації: інструменти, технологія і практика*. 2023. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-313-5-12>
14. Маніпуляції в політичній риторичі: сучасний аспект : thesis / А. О. Васюріна та ін. 2019. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77026>
15. Марків О. Т., Марків І. П., Білорусцева Т. М. Складові механізми саморегуляції в медіа: правові засади, журналістські стандарти, медіаграмотність, меркетингові стратегії. *Culturological Almanac*. 2023. № 1. С. 181–187. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.1.24>
16. Мошак Д. Легітимізаційний потенціал сучасної політичної маніпуляції. *Grani*. 2022. Т. 25, № 2. С. 88–92. <https://doi.org/10.15421/172228>
17. Павлюх М. В. Медіакомпетентність та медіаграмотність фахівця-міжнародника у контексті загроз в мережі Інтернет. *Політичне життя*. 2021. № 4. С. 58–62. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2021.4.9>
18. Писаренко Л. М. Медіаграмотність як ефективний метод розвитку особистості. *The European Development Trends In Journalism, PR, Media And Communication*. 2021. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-042-1-18>
19. Приходькіна Н. О. Актуальність упровадження медіаосвіти в заклади середньої освіти США: досвід штату Техас. *Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наук. праць III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Коломия, 22 груд. 2020 р.)*. / уклад. О. І. Поясик, О. В. Слипанюк, М. П. Ковальчук. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С. 46–51.
20. Приходькіна Н. О. Взаємозв'язок інформаційної грамотності та медіаграмотності: аналіз наукометричної бази даних Web of science. *Вісник Київського національного лінгвістичного ун-ту. Серія: Педагогіка та психологія*. 2020. Вип. 32. С. 102–114. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.32.2020.207761>
21. Приходькіна Н. О. Вплив Девіда Букінгема на розвиток медіаосвіти у Великій Британії. *Традиції та новації у сфері педагогіки та психології: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 6–7 груд. 2019 р.)*; Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Київ : Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, 2019. С. 34–38.
22. Приходькіна Н. О. Гейміфікація як ефективна технологія розвитку медіаграмотності учнів: досвід США. *Педагогічні науки: зб. наук. праць*. 2020. Вип. 92. С. 84–90. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2020-92-14>
23. Приходькіна Н. О. Глобалізаційний контекст розвитку медіаосвіти. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 трав. 2020 р.)*; НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України; за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ-Біла Церква : Авторитет, 2020. С. 302–304.
24. Приходькіна Н. О. Діяльність національних організацій у сфері розвитку медіаосвіти в Канаді та Австралії. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка*. 2020. Т. 4, вип. 31. С. 71–78. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/31.214300>
25. Приходькіна Н. О. Концепт «медіаекологія» в контексті теорії комунікації. *Інноваційні наукові дослідження у сфері педагогічних та психологічних наук: зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 трав. 2019 р., м. Київ)*. Київ: Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, 2019. С. 9–11.
26. Приходькіна Н. О. Концептуальні підходи до розвитку медіаосвіти в англomовних країнах: особливості теорії критичного мислення. *Теорія та методика управління освітою: електронне наук. фахове вид.* 2019. Т. 1(22). URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_22/Приход_кіна.pdf

27. Приходькіна Н. О. Медіа- та інформаційна грамотність як стратегічний напрям у діяльності ЮНЕСКО. *Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць: Педагогічні науки*. 2020. № 3. С. 43–52. <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3-1-3>
28. Приходькіна Н. О. Медіаграмотність у системі освітніх стандартів Сполучених Штатів Америки. *Науковий часопис Національного пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. № 70. С. 214–218. <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-70.51>
29. Приходькіна Н. О. Медіаграмотність як ключова компетенція людини епохи медіа. *Особистість у просторі проблем XXI століття: програма і матеріали наук.-практ. конф. (7 лют. 2019 р., м. Київ)*. Київ: ПП «Дірект Лайн», 2019. С. 55–57. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/09d4435d-9fea-40bd-a8d5-62b1f31b65b3/content>
30. Приходькіна Н. О. Медіакомунікації як новий фактор взаємодії в інформаційному освітньому просторі. *Інформаційно-ресурсне забезпечення освітнього процесу в умовах діджиталізації суспільства: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (11 листоп. 2020 р., м. Київ)*. Київ: Наук.-метод. центр ВФПО, 2020. С. 337–339.
31. Приходькіна Н. О. Медіаосвіта і медіаграмотність як пріоритетні напрями у діяльності ЮНЕСКО. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 15–16 листоп. 2019 р.)*; Класичний приват. ун-т. Запоріжжя: Класичний приват. ун-т, 2019. С. 108–111.
32. Приходькіна Н. О. Медіаосвіта здобувачів середньої освіти у розвинених англomовних країнах. *Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти: моногр. / [Нічуговська Л. І., Ніколенко Л. М. та ін.]*; уклад.: Криворотько А. О. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. С. 276–329. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736734/1/ІННОВАЦІЙНА%20ПЕДАГОГІЧНА%20ДІЯЛЬНІСТЬ%20ЯК%20ЧИННИК%20ФОРМУВАННЯ%20ЖИТТЄТВОРЧОЇ%20КОМПЕТЕНТНОСТІ%20ЗДОБУВАЧА%20ОСВІТИ.pdf>
33. Приходькіна Н. О. Медіаосвіта як засіб розвитку ефективної взаємодії учнів із сучасним інформаційним простором. *Гуманітарний корпус: зб. наук. ст. з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії*. Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. Вип. 30. С. 104–105.
34. Приходькіна Н. О. Методи розвитку медіаграмотності майбутніх педагогів. *Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві: зб. матеріалів конф. (29–30 трав. 2020 р., м. Київ) / за заг. ред. проф. В. П. Сергієнка, В. М. Слабка*. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. С. 276–278.
35. Приходькіна Н. О. Навчальна програма з медіа- та інформаційної грамотності ЮНЕСКО: концептуальні основи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 1(95). С. 94–103. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.01/094-103>
36. Приходькіна Н. О. Особливості інтеграції медіаграмотності до освітніх стандартів Сполучених Штатів Америки. *Позиціонування закладу освіти засобами новітніх технологій менеджменту: матеріали Всеукр. наук.-методологіч. семінару: електрон. вид. (30 жовт. 2020 р., м. Київ)*. Київ – Бориспіль: ДЗВО «Ун-т менедж. освіти», 2020. С. 139–141.
37. Приходькіна Н. О. Постправда vs фактчекінг: теоретичні аспекти. *Позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану: Матеріали IV Всеукраїнського науково- методологічного семінару 24 листопада 2022 р.* Київ – Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2022. С. 91-96.
38. Приходькіна Н. О. Проблеми становлення та розвитку медіаосвіти у США. *Неформальна та інформальна освіта як ресурс розвитку особистості: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (22 трав. 2020 р., м. Київ)*. Київ: Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, 2020. С. 48–52.

39. Приходькіна Н. О. Ретроспективний аналіз розвитку медіаосвіти у Сполучених Штатах Америки. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 2. С. 29–37. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-2-29-37>
40. Приходькіна Н. О. Розвиток медіаграмотності учнів: основні прийоми критичного аналізу медіатекстів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах: зб. наук. праць*. 2019. Вип. 67. С. 97–102. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.67-1.20>
41. Приходькіна Н. О. Розвиток медіаосвіти у закладах середньої освіти США: вплив освітніх організацій. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2019: інтернаціоналізація та інтеграція в освіті в умовах глобалізації: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (30 трав. 2019 р., м. Київ); Ін-т педагогіки НАПН України / за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ-Дрогобич : ТЗОВ «Трек-ЛТД», 2019. С. 166–167.*
42. Приходькіна Н. О. Розвиток медіаосвіти учнів у Канаді: особливості холістичної та аналітичної шкал оцінювання медіаграмотності учнів. *Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 5–6 груд. 2019 р.)*. Львів : Львів. наук. форум, 2019. С. 27–30.
43. Приходькіна Н. О. Становлення медіаосвіти у США: вплив освітніх організацій на розроблення національних стандартів. *Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (29–30 жовт. 2019 р., м. Суми)*. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. Т. 1. С. 79–81.
44. Приходькіна Н. О. Тенденції розвитку інформаційного суспільства: чому важливо бути медіаграмотним. *Сучасні досягнення в науці та освіті: зб. праць XV Міжнар. наук. конф. (16–23 верес. 2020 р., м. Нетанія, Ізраїль)*. Хмельницький : ХНУ, 2020. С. 50–55.
45. Приходькіна Н. О. Тенденція інтенсифікації медіанавчання у США: принципи медіаосвіти у баченні національної асоціації медіаосвіти США. *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2019 рік*. Київ : Пед. думка, 2019. С. 54–55.
46. Приходькіна Н. О. Управління розвитком медіаграмотності та критичного мислення учнів у процесі медіаосвіти в закладах загальної середньої освіти. *Тенденції та проблеми управління закладами освіти: виклики XXI століття: монографія*. Київ : Цедос, 2020. С. 67–94. https://www.researchgate.net/profile/Nataliia-Prykhodkina/publication/374662815_NACIONALNA_AKADEMIA_PEDAGOGICNIH_N_AUK_UKRAINI_DZVO_UNIVERSITET_MENEDZMENTU_OSVITI_NAVCALNO-NAUKOVIIJ_INSTITUT_MENEDZMENTU_TA_PSIHOLOGII/links/6528280261c4044c404fe8c7/NACIONALNA-AKADEMIA-PEDAGOGICNIH-NAUK-UKRAINI-DZVO-UNIVERSITET-MENEDZMENTU-OSVITI-NAVCALNO-NAUKOVIIJ-INSTITUT-MENEDZMENTU-TA-PSIHOLOGII.pdf
47. Семак Л. А. Маніпуляції в сучасному медіадискурсі. *Чорноморські наукові студії*. 2023. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-300-5-30>
48. Тютюнник Л. Пропаганда як засіб маніпуляції в умовах війни. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. С. 184–192. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-76-6-184-192>
49. Уварова Т., Стас Т. Медіаграмотність та медіакомпетентність у сучасній освіті: виклики і тенденції. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 4, № 29. С. 191–197. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/29.209672>
50. Харченко Б. В. Медіаграмотність як пріоритетна навичка людини в боротьбі з пропагандою. *Кримський міжнародний форум: філологія та журналістика*. 2022. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-272-5-18>
51. Шабуніна В., Тур О. Медіаграмотність як ключовий фактор інформаційної безпеки особистості. *VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні,*

- правові та соціально-культурні проблеми сучасного суспільства». 2023. <https://doi.org/10.32782/fphisn.2023.1.42-43>
52. Юрій А. О. Медіаграмотність та емоційна стійкість населення України у контексті протидії російській агресії. *Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи*. 2023. <https://doi.org/10.32782/ppss.2023.1.80>
53. Bilohrats K. Медійні маніпуляції довірою цільової аудиторії. *State and Regions. Series: Social Communications*. 2021. № 3(47). С. 66. [https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2021.3\(47\).9](https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2021.3(47).9)
54. Dudka Y. Investments in media literacy as a tool of political influence: a scientific analysis of the pros and cons of state regulation in the media. *International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"*. 2023. No. 11(79). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-11-9343>
55. Kulyk S. Фейк російської пропаганди: Олена Підгрушна – снайпер АТО. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2021. № 1 (9). С. 82–101. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2021-01-82-101>
56. Lokshyna O., Prykhodkina N. Media education: global prospects and developments in Ukraine (on the example of the IREX «Learn and Distinguish» project). *Порівняльно-педагогічні студії*. 2020. № 2(40). С. 4–17.
57. Łukasz M. Фейк – брехня в комунікативному просторі. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. 2019. Т. 7, № 2. С. 75–84. <https://doi.org/10.14746/sup.2019.7.2.07>
58. Nesterenko Y. O., Liudohovska K. V. Digest of U-Report surveys: 2nd quarter of 2021 (internships and employment, electronic democracy, social media and media literacy). *Ukrainian Society*. 2021. Vol. 77, no. 2. P. 214–224. <https://doi.org/10.15407/socium2021.02.214>
59. Prykhodkina N. Critical Thinking Theory in the Context of Development of Media Education in Great Britain. *Visegrad Journal of Human Rights*. 2019. № 6 (volume 2). P. 173-179.
60. Prykhodkina N. Features of the development of media education in the United States of America. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej*. 2020. 38. № 1-1. С. 189–195.
61. Prykhodkina N. O. General development trends of the media education of students in developed English-language countries. *Наукові інновації та передові технології*. № 11(13) 2022. С. 241-254. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-11\(13\)-241-254](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-11(13)-241-254)
62. Prykhodkina N. Media literacy through war optics: new challenges and threats. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2022: виклики і перспективи в умовах турбулентності світу: матеріали Міжнар. конф. (Київ, 4 листопада 2022 р.)*; НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України; за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ-Біла Церква : Авторитет, 2022. С. 262-226.
63. Prykhodkina N. Particularities of Media Education Methodology for Students in the United States of America. *Current trends and factors of the development of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries: conference proceedings, September 25–26, 2020, Lublin*. Lublin : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 86–89.
64. Prykhodkina N. Some aspects of history of the media literacy movement in the United States of America and Canada. *Problems and prospects of implementation of innovative research results: collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Vol. 3), December 13, 2019*. Valletta, Republic of Malta: European Scientific Platform NGO. P. 37–39.
65. Prykhodkina N. O. The features of teacher training for media education of students in developed English-speaking countries. *Education: Modern Discourses*. 2021. № 4. P. 103-115. <https://doi.org/10.37472/2617-3107-2021-4-10>
66. Pryscheпа Н. О. Fake in the linguistic dimension. *Linguistic and Conceptual Views of the World*. 2021. No. 70 (3). P. 68–80. <https://doi.org/10.17721/2520-6397.2021.3.06>

67. Tupakhina O. Communicating european values through critical media literacy: case of Erasmus+ Jean Monnet module "European values in literary arts". *Educational Analytics of Ukraine*. 2021. No. 1. P. 117–124. <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2021-1-117-124>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт лабораторії психології масової комунікації та медіаосвіти. <http://mediaosvita.org.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. <http://www.mon.gov.ua>.
3. Офіційний сайт ЮНЕСКО. <http://www.unesco.org/>
4. Портал «Академія української преси». <https://www.aup.com.ua>
5. Портал «Медіаосвіта і медіаграмотність». <http://medialiteracy.org.ua/>
6. Проект «MediaSapiens». <http://osvita.mediasapiens.ua>